Gemeente Almelo

Raadsbrief ter informatie

Postadres:
Gemeente Almelo
Postbus 5100
7600 GC Almelo

Aan de raad van de gemeente Almelo

Doorkiesnummer	Behandeld door	Datum
1312	E. Leppink	23 maart 2021

Onderwerp
Jaarverantwoording 2020 op hoofdlijnen

Geachte raadsleden,

In onze vergadering van 23 maart jl. hebben wij kennis genomen van de concept jaarverantwoording 2020 en hebben wij besloten deze voor controle aan te bieden aan de accountant. Net als vorig jaar en in overleg met de commissie planning en control informeren wij u per raadsbrief op hoofdlijnen over de gerealiseerde programmaresultaten en het voorlopige financiële resultaat.

We hebben een bijzonder jaar achter de rug. Een jaar dat vrijwel volledig werd gedomineerd door de gevolgen van de coronacrisis. Corona raakt natuurlijk in de eerste plaats de inwoners, ondernemers en organisaties in onze stad. Soms omdat zij direct getroffen worden door het virus, soms ook vanwege de financiële gevolgen en onzekerheden die de coronabeperkingen met zich meebrengen.

Ook voor onze organisatie, voor onze activiteiten en voor de manier van werken, hebben de coronabeperkingen de nodige gevolgen gehad. En desondanks zijn wij in staat gebleken om onze dienstverlening op peil te houden en mooie resultaten te bereiken voor onze stad. Daar zijn we trots op!

In financiële zin sluiten wij het resultaat positief af. Het voorlopige rekeningsaldo is 2,1 miljoen euro positief.

Programmaresultaten

Programma Binnenstad
In 2020 zijn we in de Binnenstad volop doorgegaan met ontwikkelingen die onze stad mooier en aantrekkelijker maken. We hebben samen met de Herstructureringsmaatschappij Overijssel (HMO) een ontwikkelvisie opgesteld voor de Stadskade (het gebied tussen de bibliotheek, het Stadshuis en het marktplein, inclusief het Havenblok). Ook is er een gevelfonds ingesteld om de transformatie op gang te brengen. De gemeenteraad heeft in december 2020 ingestemd met het instellen van een bedrijveninvesteringszone (BIZ) in de binnenstad. Dit instrument biedt de ondernemers in de binnenstad mogelijkheden om in gezamenlijkheid te beslissen over investeringen in de binnenstad.

In aanvulling op het Stadsarrangement 2018-2019 hebben we een aanvullend Stadsarrangement gesloten met de provincie, ter hoogte van 200.000 euro. Met provincie en partners in de stad zijn hiervoor projecten in beeld gebracht. De projecten richten zich op de uitstraling en de kwaliteit van de binnenstad, Almelo Waterstad, duurzaamheid, de transformatieopgave en de zichtbaarheid van cultureel erfgoed. De leegstandsverordening die door de gemeenteraad is vastgesteld biedt ons de mogelijkheid om vroegtijdig met eigenaren van leegstaande panden in gesprek te komen.

Programma Economie en Participatie
De coronacrisis heeft impact op de doelstellingen van het programma Economie en Participatie. Het aantal uitkeringen is toegenomen en het is onzeker in hoeverre deze stijging zich in 2021 zal voortzetten. De impact op ons ondernemersklimaat en de werkgelegenheid (in bepaalde sectoren) zal waarschijnlijk pas in de loop van 2021 zichtbaar worden, op het moment dat de ondersteuningsmaatregelen beëindigd zijn. Toch zijn er – ondanks de invloed van corona op onze projecten en op de inwoners en ondernemers van Almelo – veel positieve resultaten geboekt.

Almelo is booming! Er is grote vraag naar onze bedrijfskavels. Wij hebben daarom in het regionaal bestuurlijk overleg bedrijventerreinen gesproken over het alsnog versneld uitgeven van onze voorraad gedeprogrammeerde bedrijventerreinen en daarover een akkoord bereikt. Regionaal is er onderzoek gedaan naar de marktpotentie voor grootschalige kavels. Uit dit onderzoek blijkt dat Almelo hiervoor de beste locaties in huis heeft. Ondernemers weten ons Ondernemersloket ook goed te vinden. Vooral bij het helpen van de ondernemers die zwaar getroffen zijn door corona heeft het Ondernemersloket zijn waarde bewezen.

De pilot van het Twents Huis van de Logistiek is succesvol gebleken, alle geplaatste personen hebben na het eerste jaar hun baan behouden. Ook zie we dat de Almelose inwoners (648 aanvragen) volop gebruik maken van de mogelijkheid tot om- of bijscholing naar een baan met toekomst.

Programma Duurzaamheid
In 2020 is hard gewerkt aan de realisatie van de doelstellingen van het programma en dit heeft tot mooie resultaten geleid. Zo zijn onze doelstellingen voor 2022 voor meer open water en meer groen nu al gerealiseerd. De gemeenteraad heeft de Duurzame Energieladder Almelo en de concept Regionale Energie Strategie Twente vastgesteld en de gesprekken met initiatiefnemers voor ‘zon op land’ zijn begonnen in 2020. Ook de Warmtevisie Almelo is vastgesteld. De raad heeft uitgangspunten meegegeven voor de warmtetransitie en de eerste kansrijke gebieden aangewezen. Ook in dit kader is er een start gemaakt met de voorbereiding van het wijkuitvoeringsplan Aalderinkshoek.

De uitkomsten van de stresstesten voor het klimaat zijn bekend. Met deze uitkomsten is een begin gemaakt met het opstellen van de Almelose Klimaat Adaptatie Strategie. Het cameratoezicht bij milieupleinen is een effectief middel gebleken om overlast, illegale bijplaatsing en dumpingen te verminderen. Het toezicht wordt daarom structureel en is uitgebreid naar meer plekken in de stad.

Programma Veiligheid
2020 was een bijzonder jaar, dat werd gedomineerd door corona en de bijbehorende maatregelen. We hebben ingezet op een intensievere samenwerking tussen de domeinen veiligheid en zorg, om zo passende zorg te blijven bieden aan onze kwetsbare inwoners. We hebben een plan van aanpak gemaakt voor de implementatie van de aanpak van mensenhandel. Het project Streettriage, een gezamenlijke beoordeling van politie, GGZ en Ambulancedienst over geschikte zorg voor personen met verward gedrag, is succesvol gebleken.

In 2020 is het Bibob-beleid geactualiseerd. Er zijn verdere barrières opgeworpen tegen ondermijning. Daarnaast is er ook aandacht besteed aan bewustwording bij de ambtelijke organisatie en het trainen van collega’s, zodat zij signalen sneller oppakken. Om in de corona crisis te kunnen reageren volgens het principe van Quick Response hebben we extra BOA’s ingezet en extra juristen om lik op stuk bestuursdwang beschikkingen op te stellen bij overtredingen. Wij hebben ingezet op voorlichting, bewustwording en het vergroten van weerbaarheid. Zo hebben we samen met de woningcorporaties en politie een online bewustwordingscampagne gevoerd.

Programma Zorg
Binnen het programma Zorg hebben we, ondanks alle beperkingen die er door de corona crisis waren, over 2020 mooie resultaten bereikt. Door in te zetten op preventie willen wij de zelfredzaamheid en participatie van onze inwoners bevorderen. Dit hebben wij onder andere gedaan door te starten met de Gecombineerde Leefstijl Interventie (GLI) waarbij we ons richten op gedragsverandering bij onze inwoners om een gezonde leefstijl te bereiken en te behouden. Ook hebben wij een doorlopende (ontwikkel)lijn van Zorg naar Werk ontwikkeld waar onze inwoners met een Wmo-voorziening gestimuleerd worden zich te ontwikkelen richting betaald werk. De coalitie KomErbij Almelo heeft in coronatijd diverse activiteiten ontwikkeld en uitgevoerd om breed in de samenleving eenzaamheid te onderkennen en bestrijden. We hebben gerealiseerd dat elk integraal kindcentrum (IKC) een uitvoeringsplan heeft wat aansluit bij de visie en doelstelling van de aanpak "Het Jonge Kind" en is het aantal vroeg- en voorschoolse educatie-uren (VVE) voor alle peuters uitgebreid. Het project Buitenhuisproject hebben wij structureel ingebed in onze werkwijze om het welbevinden van gezinnen en kinderen verhogen.

In 2020 zijn we in alle wijken gestart met intakers en integrale wijkteams. Door meer preventief en integraal te werken kunnen we inwoners eerder en beter helpen zodat de inzet van specialistische hulp waar mogelijk wordt voorkomen. In 2020 is verder het maatregelenplan 3 vastgesteld. Binnen dit plan zetten we overwegend in op een kwalitatieve inhaalslag in het gehele sociale domein en het doorontwikkelen van de toegang. Een van de maatregelen is het opzetten van de kwaliteitstafels, waarbij multidisciplinair wordt gekeken naar de juiste zorg voor de inwoner. Dit moet leiden tot kwaliteitsverbetering en beter op elkaar afgestemde voorzieningen

Programma Nieuwstraatkwartier
In het Nieuwstraatkwartier is in 2020 de Schoolstraat opnieuw ingericht. De uitstraling van de straat is sterk verbeterd, ook door de renovatie van de flats. De herinrichting is uitgevoerd met betrokkenheid van de bewoners. Er zijn op verschillende plekken bewonersinitiatieven ontstaan voor het opruimen van zwerfvuil. Een groep jongeren van 9 tot en met 13 jaar verzamelde in 10 weken tijd 298 kilo zwerfafval. De herontwikkeling van de huizen aan de Witvoeten- en Gravenstraat zorgt voor een toekomstbestendige inrichting van de openbare ruimte. Uiteindelijk verrijzen hier de eerste aardgasvrije woningen van het Nieuwstraatkwartier.

Binnen het programma zijn veel activiteiten uitgevoerd op het gebied van klimaatadaptatie. Er zijn veel corona-proof gesprekken gevoerd met inwoners over energiebesparing en de wijkkrant besteedt regelmatig aandacht aan het onderwerp. Het bestuur van Molen de Hoop heeft initiatieven ontplooid voor het doorgeven van het cultureel erfgoed. De molen behaalde de derde plaats bij de landelijke molenprijs en de bouw van de molenschuur is gestart. Ze zijn ook fondsen gaan werven om de molenaarsopleiding beter te kunnen faciliteren.

Programma Omgevingswet
Het hoogtepunt in het programma Omgevingswet voor 2020 was het vaststellen van de Omgevingsvisie door de gemeenteraad. Na een interactief en vernieuwend proces een uitstekend resultaat.

Ook op de andere onderdelen van de Omgevingswet zijn mooie resultaten behaald. Er is een pilot geweest om een omgevingsplan op te stellen voor een klein gedeelte van de binnenstad. Met de behaalde resultaten als input is er gestart met het omgevingsplan voor de gehele binnenstad. We hebben alle benodigde software aangeschaft en op onderdelen ook al getest. Het vooroverleg met initiatiefnemers voor ruimtelijke initiatieven is vormgegeven met een intaketafel en een omgevingstafel. Hier wordt ervaring opgedaan met de nieuwe manier van werken, zodat er al vóór inwerkingtreding van de Omgevingswet ervaring is met de nieuwe werkwijze en er geleerd kan worden van diezelfde ervaring om bijstellingen te kunnen doen.

Wijksturing
In 2019 zijn we gestart met Wijksturing als derde sturingsprincipe. Hiervoor zijn vijf wijkregisseurs aangesteld die in 2020 de basis hebben gelegd voor de nieuwe manier van wijkgericht werken. Dit heeft geresulteerd in een vastgesteld contract voor Wijksturing. Er zijn regels opgesteld voor wijkbudgettering, zodat er transparante richtlijnen zijn om financiële middelen in te zetten in de wijken. Eind 2020 zijn twaalf wijkopgaven vastgesteld, waarmee gewerkt kan worden aan concrete opgaven en doelen voor de komende jaren. Deze wijkopgaven vormen tevens de basis voor de verdere doorontwikkeling van wijkgericht werken.

Financieel resultaat
Het financiële resultaat komt voor 2020 uit op 2,1 miljoen euro voordelig.

Het hier gepresenteerde resultaat van de concept jaarverantwoording 2020 is echter een voorlopig resultaat. Naast het feit dat er uit de accountantscontrole nog aanpassingen kunnen voortkomen, zijn er in het sociaal domein nog onzekerheden. Het financiële resultaat in de concept jaarverantwoording is gebaseerd op de gemeentelijke administratie per eind februari. Deze cijfers zijn vergeleken met de productieverantwoordingen van de zorgaanbieders. Echter, nog niet alle productieverantwoordingen en accountantsverklaringen zijn bij ons binnengekomen. De deadlines hiervoor verstrijken op 1 april. Dit betekent dat de cijfers van het sociaal domein nog zullen wijzigen, hetgeen invloed kan hebben op het resultaat van de gemeentelijke jaarrekening.

De definitieve jaarverantwoording 2020 bieden wij u na afronding van de accountantscontrole aan.

Onderstaande tabel geeft inzicht in het gerealiseerde resultaat. Het gerealiseerde resultaat bestaat uit het saldo van baten en lasten en het saldo van de reserve mutaties.

Resultaat	Begroting na wijziging	N/V	Realisatie 2020	N/V	Verschil	N/V
Saldo van baten en lasten	6.393	N	-5.212	V	**-11.605**	**V**
Saldo reserve mutaties	-3.295	V	3.102	N	**6.397**	**N**
Resultaat	**3.098**	**N**	**-2.110**	**V**	**-5.208**	**V**

Bedragen x 1.000 euro

Begroting na wijziging
Het resultaat van de begroting na wijziging bedroeg 3,098 miljoen euro negatief. Het begrote resultaat is als volgt opgebouwd:

- resultaat primaire begroting 2020:	-/-	33.000 (V)
- septembercirculaire 2019 gemeentefonds	-/-	1.010.000 (V)
- voorjaarsrapportage 2020:		5.567.000 (N)
- najaarsrapportage 2020:		1.986.000 (N)
- slotrapportage 2020:	-/-	3.412.000 (V)
Begroting na wijziging:		**3.098.000 (N)**

Resultaat 2020
Het gerealiseerde resultaat 2020 is 2,1 miljoen euro voordelig. Dit resultaat bestaat uit twee delen:

- het werkelijk saldo van baten en lasten is 5,2 miljoen euro voordelig. Ten opzichte van de begroting is het saldo van baten en lasten 11,6 miljoen euro voordelig;
- het werkelijk saldo van de reserve mutaties is 3,1 miljoen euro nadelig. Ten opzichte van de begroting na wijziging is het saldo reserve mutaties 6,4 miljoen euro nadelig.

Saldo van baten en lasten
De belangrijkste verklaringen voor het voordeel op het saldo van baten en lasten van 11,6 miljoen euro zijn:

- Een voordeel van 4,4 miljoen euro op de regionale middelen voor beschermd wonen. Dit voordeel wordt, conform de regionale afspraak, gestort in de bestemmingsreserve beschermd wonen.
- Vrijval uit de verliesvoorziening RBT/XL-Businesspark van 1,72 miljoen euro.
- Een voordelig resultaat grondexploitaties van 1,23 miljoen euro.
- Hogere uitkering uit het gemeentefonds in 2020 van per saldo 630.000 euro en een voordelig resultaat bij de afrekening van voorgaande jaren van 40.000 euro.
- Een incidenteel voordelig resultaat bij de verkoop van panden en gronden van 627.000 euro.
- Een voordeel op de inkomensvoorziening-BUIG van 625.000 euro ten opzichte van de begroting na wijziging.

De begrotingssystematiek van meerjarige incidentele projecten leidt tot een voordeel van 2,3 miljoen euro op het saldo van baten en lasten. Hier staat een lagere onttrekking uit de reserve overlopende werken en algemene reserve tegenover.

Saldo reservemutaties
Bij het saldo van de reservemutaties is er een nadeel ten opzichte van de begroting na wijziging van bijna 6,4 miljoen euro. Dit nadeel is opgebouwd uit hogere stortingen in reserves dan begroot (3,7 miljoen euro) en lagere onttrekkingen aan reserves dan begroot (2,7 miljoen euro).
De hogere storting komt voort uit de regionale afspraak dat het financiële voordeel bij beschermd wonen wordt gestort in een bestemmingsreserve. Dit voordeel op beschermd wonen komt in 2020 uit op ongeveer 4,4 miljoen euro. Daarnaast is de storting in de reserve overlopende werken ruim 800.000 euro lager dan begroot, doordat een rijksbijdrage onderwijshuisvesting asielzoekers al eind 2019 was ontvangen en niet zoals verwacht in 2020.

De onttrekking aan de reserve overlopende werken en de algemene reserve zijn 2,3 miljoen euro lager dan begroot, omdat er minder kosten zijn gemaakt voor meerjarige incidentele projecten. Bij deze meerjarige incidentele projecten kan het jaar van begroten namelijk afwijken van het jaar van realisatie. Gedurende de looptijd van het project zijn er elk jaar voor- of nadelen op het project die over de looptijd per saldo nul zijn.

Structureel rekeningresultaat
Belangrijke kanttekening bij het positieve rekeningresultaat is dat dit resultaat voor ongeveer 3,8 miljoen euro wordt veroorzaakt door incidentele mee- en tegenvallers. Na correctie voor de incidentele baten en lasten is er sprake van een structureel rekeningresultaat van 1,7 miljoen euro nadelig.
Het structurele rekeningresultaat wordt betrokken bij de perspectiefnota 2021.

Resultaatbestemmingen
Bij de definitieve jaarverantwoording, welke wij u volgens planning op 19 mei toesturen, vragen wij u om in te stemmen met de bestemming van het definitieve rekeningresultaat. Vooralsnog zijn wij voornemens u het volgende bestemmingsvoorstel voor te leggen:

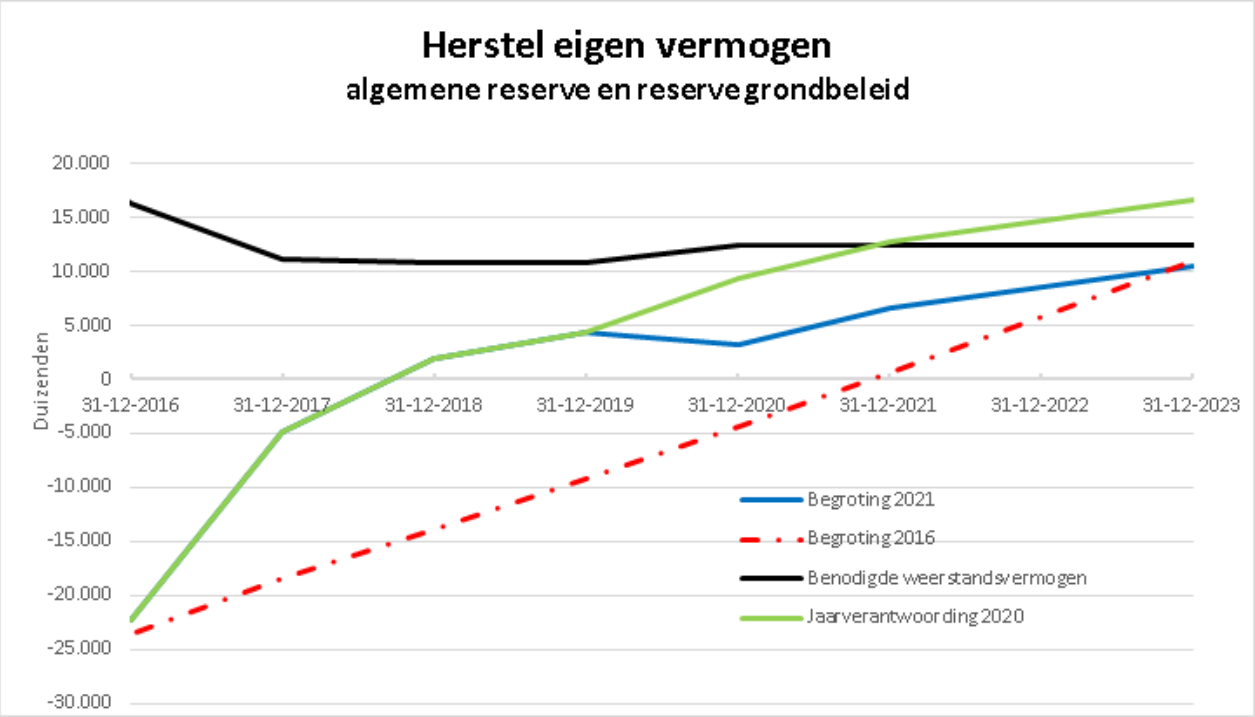
Resultaatbestemming	Omschrijving	Bedrag
Programma Economie & Participatie	Storting in de reserve overlopende werken en in 2021 een ophoging van de lasten op hoofdtaakveld Economie	100
Algemene reserve	Storting in de algemene reserve	2.010
Totaal		**2.110**

Bedragen x 1.000 euro

Programma Economie & Participatie
De programmamiddelen voor het programma Economie en Participatie zijn voor een periode van 4 jaar (2019-2022) beschikbaar gesteld. Het vanuit de jaarschijf 2020 beschikbare budget staat nog gedeeltelijk gereserveerd op de stelpost innovatiemiddelen sociaal domein. Voorgesteld wordt het restant van deze stelpost toe te voegen aan de reserve overlopende werken zodat de beschikbaar gestelde middelen kunnen worden aangewend in 2021 en 2022.

Algemene reserve
Het restant van het gerealiseerd resultaat wordt gestort in de algemene reserve.

Herstel eigen vermogen
Na de voorgestelde bestemming van het resultaat van de jaarverantwoording 2020 bedraagt het saldo van de algemene reserve en de reservegrondbeleid 9,4 miljoen euro. Bij gelijkblijvende omstandigheden betekent dit dat het eigen vermogen eind 2021 naar verwachting op het gewenste niveau zal zijn.

De definitieve jaarverantwoording 2020 verwachten wij u na afronding van de accountantscontrole, op woensdag 19 mei aanstaande te kunnen doen toekomen.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,

Hoogachtend,
Burgemeester en Wethouders van Almelo,
de secretaris, de burgemeester,

F.W. van Ardenne A.J. Gerritsen